

Liber

II

Seculares. **H**uldi: non potest: quia claudetur
vulnus cōtempn. Do. fuit tracta d. si. de cetera extra
ad. uagantis que incipiebat: quia et cōtingit. (Jo. mo. al/
le. extra. q. sit gravis. quia non videt. s. veritas est q. il/
le. v. quia vero erat p. decre. quia non nullus. f. de immo. ec/
ele. et ve libi dicit
in p̄lin. ista fuit
vii. et viciā p.
ulio quā libi fe/
cerat Alex. q̄re.
(Jo. an.)

Nulla. ob/
sequendū em̄ est
eis necessitas nō
autēas imperā/
d. (xvi). d. c. j. d.
pti. ecclē. t. d.
re. ecclē. nō alle/
ci latet. cū simili.

Ecclēsia/
Alcas. etiam si
ordinē clericale
nō habeat: vt re/
ligiosi et cōuerter/
xii. q. duo sunt.

Ad. (de clericis p̄tu/
garis securis. dū/
modo nō fiat dī/
strictio in psona.
f. de cle. cōiuga/
c. vno. Jo. an.)

Eta. secu/
laris ludicribus
d. Lari. p/
sonarū ecclēstic
carū. e. Dā/
nabili. q. en hoc
p. ecclēsticā li/
beratē. f. de im/
mu. c. c. vi. t. pe

Ad. nul. f. Cōpellūt. de facto: (forte capitl̄s p̄gnoribus
vel facias ipso bonis. si distringere p̄lonaliter locus
esse pene. c. si q̄s suadēre. xvij. q. iij. Jo. an.) et hoc
Ad. contra Bon. q. habet (d. est habeat tpe hui⁹ glo. s. post
traditū. s. p. cives regimē cōtrahit dūs Hosti. subla/
tū fuit illud statutū. Jo. an.) Statutū q. ois cōtrahit fa/
cetus cū rectore ecclēsiae valeat et p̄ p̄as tenet illud ex/
equitoni mandare. g. Cōpescēd. cōcō. f. de iure/
turā. c. lctet. de exceptione. t. iij. de sen. excō. de cernimus.

Dulitio. **O**partes lctet. Jo. an. nō dulitio. In prima ponit
cōsultatio. In scđa respōsto. lctb. Iplum. In tertia in/
struit iudicē. lctb. Ut ipsum. Do. Tracta fuit hec decre.
de extrauagāt Clemētis q. incipiebat: Sua nobis. no/
bilis vtr. Henricus. c. t. Jo. an. h. **S**olutio. an si
deiussor q. soluit vſuras illas a debitorē repeatat: dic ve
no. g. d. fidelis. c. iij. (plent⁹ in questione quis disputauit.
vide sup̄ regula dāmnu. f. de regu. tur. Jo. an.) et ante
solutione agit fidelissor. f. debitorē: vt ipsum a fidelis/
tione absoluat in casibus. g. d. fidelis. c. vi. t. c. cōstitu/
tus. i. **O**bligaueras. olim erat in optione credito/
ris q. vellet couenire debitorē vel fidelissorē: hodie
nō: q. dic ve. g. d. fidelis. c. iij. In prima glo. K. In
demnē. et sic sentiebat dāmnu. vñ p̄missū merebat: qd else
nō debet. g. d. fidelis. c. iij. vbl de hoc. l. **J**urame/
ti. xxiij. q. i. c. vi. g. d. de iudi. nouit. ver. postremo. de elec.
venerabilis et idē in alijs criminib⁹ ecclēsticis q. no,

respondere: ecclesiastica ex/
ercere censuram. **B**onifac/
ius. viij. **J**udex secularis qui
vult clericū compellere ad
derita etiam liquida soluen/
da per ecclēsticū iudicem
de cōlētē compellet. Jo. an.)

Sec: qui (licet ipsi s. nul/
la cōpetat iurisdictio in hac
parte) psonas ecclēsticas
ad soluendū debita: sup̄ qui
s. bus coram eis p̄tra ipsas ea/
rum exhibent littere: vel p/
ebatiōes alie inducunt: dam/
nabili p̄sumptione cōpellūt
a temeritate huīsmodi: per
locorū ordinarios: cōsūra ec/
clēsticā de cernim⁹ cōp/
escēdō. I. dē. Ratione iu/
ramēt laicus vt illud ser/
uet corā iudice ecclēsticō cō/
querit. Jo. an. ca. III

Quenit. Jo. an. ca. III
b. **C**ām. E. laicus p. q. sol/
uistel certā pecunie cōtitutēt
in qua pro eo te fideiussorio
transacta seu finita ercipiat

S. e. t. cū sit. (fa. q. no. de purga. ca. nos Inter. Jo. an.)
m. **P**remissa. que semp̄ cōfūra habet p̄cedere. xij.
q. ii. Indigne. xiiij. q. iij. de illēta. de sen. excō. sacro.
n. **T**enēt. ex tribus tenebat: de iure col: t. pacto: t
vñculo iuramēt. ex ultimo corā ecclēsia cōuenit: vt h
vides. (ad electio/
ligitur suramen. Ad
et mutat forū. s. t.
cū et quandoz
validat contra /
ctē. s. e. l. d. pac.
q. i. f. de iure
lētē. Illeter. quan/
doz n̄ operat
f. de reg. sur. nō
est fm. Job. mo.
et Arch. q. am/
bo sic ad litera
loquunt. t. fa. q.
post Hosti. scl
p. de o. cog. u
am. sup̄ vlt. glo.
(Jo. an.)

Rcepti/
ons p
empo
Pontē regu. Dial
la in cui⁹ p̄tre
exceptionē in/
se: ibi. Nisi. quā
regularū exagge/
rat. ibi. T. c. c.
fm. Job. mo. Et
incide cōstrūt
ibi oblect. Jo.
an. o. Per
emptio. de per
emptio. t. dila/
toz d. ve no.

S. de excep. et exceptionē. In prima glo. Et est p̄emptio/
Pērta que intentionē agentis p̄mit: vt pacū de p̄meto/
ria q. nō perendo: t. excep. dol. mali. t. l. s. d. ac. venē.
p. **D**efensionē. dīfētētā facit inter exceptionē et diffē/
defensionē. pacū em̄ de nō perēdo sive iuramentū ipso cōfī/
ture collit naturale obligacionē sive numeratō: s. f. nō fē/
tūlē ipso iure. sed op̄ excep. tō. illā elidit. ff. de solu/
stichū. S. naturalis. insti. d. excep. S. p̄teca. Defensionē
pp̄te dieū: q. ipso iure actōs tollit: vt solutio: acc/
petatlo: q. solutio. q. dēbet et acceptationē ois
obligatio. tollit. insti. qui. mo. ob. col. In princ. t. s. tēz
p. acceptationē. Itē renūciatī dīc p̄ defētō: dīc re/
mū. sup̄ h. viij. q. i. t. p̄ periculōsum. de elec. cū inter. H̄mō
em̄ defētō. nō pp̄te dicunt excep. tō. cum nō ex/
cludant actionē: q. nulla est ibi actō. ff. de excep. iij. Itē
cer large exceptionē dicunt q. excludēt agentem fm
Ber. (de hoc plenus in Specu. de excep. S. Jo. an.)

Quod oblectus: Id est oblectio. (Innoc. expōnt. Id
est excep. p̄emptio. Sed nō placet p̄derato con/
struc. Jobā. an.) t. **J**udicata. Qde re iudi. l. vi)
t. s. **T**ransacta. C. de transac. causas. (et. ff. de co/
di. inde. eleganter. S. si quis post. vbl glo. alle. hanc de B.
cre. Job. an.) t. **F**inita. sufficiebat hoc dicere. et
omnia cōphendit ut dīt in p̄lin. (require materiā hui. B.
lus glo. ple. In Specu. de excep. S. dicto. In vlt. char.
per torum. quoꝝ aliquā h̄c p̄sequit Archid. Jo. an.)

De litis contestatione

Ti. III

Bd. sicut. (s. de re ludi. i. litij. & cōdemnariis. ff. de pe. vel rei. ff. de bo. pos. nō purauit. s. nō queuis. unde si non fuit iudex nō tenues eius sententia. de ludi. at si clericu. cū concor. Idem si erat excommunicata vel scismaticus nō habens gra.

tiam sedis apo. stolice. de os. os. a litigator) litis contestationē dī. q. sedim. de b non impedit nec retardet. ele. quia dilig. ex. cōscamus. s. cre. cōscriptum non fuisset obtinētum: si que sunt impenetranti e opposita: fuissent exposita de leganti. Bonifacius. viii. dī. s. re ludi. ad pbandū. de quo

bile Archi. Item requirit q. iudicatum sit fernato ludi ordine. alias secus. i. q. vi. q. diffinitiuā. vbi ergo sita est sententia a suo iudice non impedito et iudicatio ordine obseruato procedit q. hie dī. etiam si contratus litigatoris lata fuerit. ex quo nō appellauit. s. de re ludi. cum inter. Johā. an. transacta bona fide ve transactio teneat. s. de pac. tres fratres. finita per eos sensum vel longi silentio. (non inrelligas de p̄scripto ne licet Hosti. hle contra et male. vt patet. C. dī. p̄. p. long. temp. l. empor. et vide in Spec. predicta char. s. sed certe. vbi dīcte Hull. q. curia romana hoc non recipit q. p̄scripto ante lit. contesta. possit opponi. qualiter silentium emulgationis arbitrii ex quo paratur actio et exceptio. C. de arb. cum antea. de hoc. s. de arbi. per tuas. Alii dicunt silentium illius qui appellauitur sententia quā appellatōne deservit silēto vel nō prosequendo: fed istud cadit in primam exceptionem. scilicet de re iudicata. Jo. an. Et sumptuā fuerunt. s. de verba (que ponit glo. dīctebat autem Johā. mo. Iudicata efficaciter transacta firmiter finita irretractibiliter. Jo. an.) ff. ad se. con. tertii. l. i. s. ff. de ver. sign. transacta. z. l. sequen. z. q. dīx. finita consensu posset intelligi q. turamentum delatum a parte parti: quia tale turamentum malorum habet autoritatē q. res iudicata. ff. de lure iur. l. i. s. de lure iur. z. si christus. vbi omnis concurerit. z. et post tale turamentum nihil est querendum. s. e. non erit. s. dabo. ad hoc de accu. venientia. merito ergo ista cōtestationē impeditur. obligatio enim semel exprimitur. z. ff. de sol. qui res. s. arcam. de cōf. se. dist. i. querit. C. de remis. p. lg. cum ex causa. nec in rendit papa litteras soper sua suscitare referit. p. derescrip. nō nulli. et rescriptū impetratū actio de re iudicata a qua nō est appellatū non tenet. C. sen. resell. nō pos. l. impetratū. q. trāf. a. līte recedit. C. de trāf. ac. frācis. vui. z. l. caufas. p. trāf. c. i. Item si per ius turandū ve dīcūm est finitum sit negotium restaurari non debet: ideo ista līta cōtesta. impetratū. s. posse dīcīt q. sententia non tenet: pura quia iudex nō fuit qui eam vult: vel q. transactio dolo facta fuit: vel nō fuit iure finitum negotium nūquid audēdus est: Et dīc q. sit fm Ber. vt patet per p̄dictas leges. ff. ad ter tui. l. i. in fl. ff. de verbo. sig. transacta. quia iudicata sunt ista et plus tractanda. de ordi. cognit. tuam. Sed pone opposita est res iudicata. vel q. finita est res et de hoc bene constat quomodo. p̄nūciale līde super principali non potest. p̄nūciare. quia sup. eo non est acutum. nec sup. ea līta cōtestata. s. vt lī. nō cōtestata. per rōrum. et de qua re. z. ff. de ludi. de qua re. be. cau. pos. cū ecclēsta. z. c. sequen. Hec fm Ber. q. nō p̄nūciasit sup. principali: sed super excep. res. ludi. hoc mo-

do: quia data fuit perfetto. peccat talis rem talem a rōto quē dicit ad se p̄ttere z. cui fuit excepīdo responsum q. cum alia vice super ipsa petitione iudicati fuerit cōtra ipsum: nō est veterius audiendus corris sententiam a qua non fuit appellatū: iudex (de hoc in Spec. predi. Ad. etea char. z. ibi vī deas opinionez Hoff. que videē melior. saluo. q. ibi dīx. scilicet vt iudex. p̄nūcī) et sic: Le ad agē dum non admītes to et nō admītes dum fore p̄nūn clo. Jo. an.) con testata līte super

illa exceptione (vide q. no. de offl. dele. prudentiam. s. vi. in glo. ii. Jo. an.) Ita p̄cedet. q. constat super eo q. capitulū petit q. et obstat res iudicata a qua non fuit appellatū: diffinitiuā p̄nūcio (plūm super illa perfetto nō esse veterius audiendū sibi perpetuū silentio imponendo. (si enī hoc fieri potest vbi actor. p̄baut. inē. etonem et reus p̄emptorū. fortius vbi solus reus p̄ba. ult. Job. an.) ad hoc de accu. veniente in fl. (fa. q. no. xi. q. i. ch. vī. lī. z. s. de renū. super hoc. In vī. glo. Johā. an.) vel poterit delegatū dīcere. p̄nūcio literas non valere. In his tribus calibus fm Ber. curius vī. dīcēt proponere has tales exceptiones. lit. cōtesta. q. tūc a principali debetō absolvet. a

Litigator. reus scilicet. b Impeditur. ergo per talē exceptionem nō fit lit. cōtesta. alia non requirerēt an impeditre vel nō. f. c. p. t. c. Dicar. exceptione p̄emptorū oppōnendo vel nō sequat absurditas de dilatoria que venit ante līta cōtestationē. d Obtrētū. No. q. p̄emptorū inter dilatorias proponēda nō est. quia altius est ipsarum effectus altera differt altera permittit. In p̄em. p̄ioria enim habet p̄cedere actio: cui opponat ipsa exceptio. ff. de excep. l. i. Ber. Scias autē q. omnis excep. p̄emptorū que permittit literas et grātiā op̄ponit: z. ante līta cōtestationē et post illas literas tūc: ante līta cōtesta. C. de excep. l. i. vī. de hoc vide per Juno cen. et Hosti. s. de reclip. cōstitutus. e Exposita. vidēbat contrarium. quia eadem ratio z. s. de re scripto. super literis in fl. sed non est verum: quia fm id omnis p̄emptorū exceptio ventire in vim dilatorie: et si de replicatione dīxisse: nihil omnīus literas habuisse. vt ibidē rectari solet. (Item cum actor nō tenetur in libello de exceptione rei facere mentionem. vt no. Innoc. de libel. obla. c. vī. mūtrominus in re scripto. q. p̄cedit libellū fm Archi. et Jo. mo.)

S. oblatu. Primo ponte decisionē. S. cōb. cōf. Diuissio ca illam declarantē annētis. vbi: Immo. excep. p̄lonem interferēt. vbi: Nisi Do. Emanūlē decret. hoc ad declaracionē eoū que no. Hoff. de dec. duduī. ii. f. do. et contu. put. z. que vbi Hosti. et Ab. de ap. cū causā. et de excep. cū venerabilis. z. s. c. p. xl. et Hull. In Spec. de lit. p̄esta. s. nūne dēcamus. s. v. sed nunquid per exceptionē. (Et de excep. s. viso. ver. sed nūq. z. re probat q. tenere videbat Accur. C. e. et. l. vna. i. vī. glo. Jo. an.) f Libello. q. et de substatia iudicarii or dīlī. i. q. i. offerat. s. de libel. obla. c. q. dīc vt ibi. (et in Clemē. sepe. s. ver. slg. in glo. dat. p̄ hoc. Jo. an.) g Peremptorū. de dilatoria. no. sic dubitabat: q. p̄ ea nō rūdet sic p̄tētōnt: z. q. de sua natura cōtestatōne p̄cedit: vt dīc. s. c. p. xl. h Propōnat. simpliciter et solū in modum exceptionēs: vt. p̄. dīeam.

Liber

II

a. **F**acta. Bleebant quida cōtra: vidēbat opinio eorū p̄bari p̄ decree. de dolo & cōtu. pur. de ap. cum cau- sam. vitrobis vidēt cōtestata lis p̄ exceptionē p̄scripti onis. de excep. cū venerabilis. per exceptionē p̄mutati onis. d. testa. Raynicius. per exceptionē annals p̄scri ptionis v̄scap̄t onis &c. Tres in/

stitura actione & t̄elligit esse facta. **I**mmo ca non obstante (nisi sit de il- lis exceptionibus que litis contestationem impediunt) fieri oportebit eandem. **D**e iuramento calūnia. Boni faciūs. vītū. Tria dicit. P̄timo q̄ non est de substantia & statim post litem contesta ram turetur de calūnia. Se cūdo q̄ nō annulās proce- fūs; licet tacite omittatur ca lumne iuramētū. Tertio p̄cipit q̄ in spiritualib⁹ sumul de calūnia & de veritate iur. Jo. an.

Ca. I

resta. id facere debet. ff. de cōdl. Inde. elegat̄. s. penul. Item per litis cōtesta. ordīna. iudicū. p̄ peremptoriā exceptionem destruit. sed eadem res duos effectus cō- trarios non potest parere. xxv. dīst. deinde. s. de bap. malozes. ff. de solu. qui hominē. p̄batur idem exp̄ressus s. c. pxl. si enim per empr̄oriā exceptionem non debet impedit̄ vel retardari litis cōtesta. ergo per eam nō sit alias non p̄cessit̄ questio. Ad contraria responde tur hoc modo: aut reus directe respōdet libello: pura cum pertinet ab eo. s. ex causa murū. dicit se non teneri. & petita fieri nō debere: cum pactum de non p̄cedo p̄ petuo sibi faciūm fuerit & tunc facia est litis cōtesta. & sic intelligunt̄ contraria. (et sic intelligat q̄ non. Accur. in auct. de exhl. & Inter. S. sancti. & suscep̄to. In glo- ses coll. v. formar̄ etiā ibi questionē in eo qui excepte ne- gatione premissa. licet in solutione vidēat generalius loqu. Jo. an.) Tunc simileiter excepte de pacto d. non perendo p̄scriptione vel alta peremptoriā: & tunc non intelligat facia. vt h̄c. Idem si exceptiendo p̄ponere se non teneri respondere libello: et eo quod faciūz fuerat sibi pactum de non perendo &c. ad hoc de deci. dudu. & in isto calu solemus vocare exceptionē intentionis ei- clusionē. sed quando opponit̄ post litis cōtesta. vocat̄ actionis exclusio. ff. de excep. l. ii. in psalm. Et h̄c addē q̄ dixi. h̄e regu. sur. exceptionem. b. **A**Impedītū. s. c. pxl. c. **O**porebit. de necessitate iuris: quia illas processus habentur. (eram de consensu partium fin Archi. qui h̄c traxerat id quo dixi. s. de offi. delega. de causis super st. ij. glo. Joha. an.) post talem exceptio- nem non valer. cum lis cōtestata non esset. s. ve lit. nō cōtesta. per rotum. sicut nec per positiones & responsiones sit lis cōtesta. s. de elec. dudu. s. de litis con- testa. c. vno. Joha. an.

Additio

Bd.

Diuisio

S de calūnia. **D**iuidit̄ quida cōtinet tria dīca que parent̄ in rubro. Secūda pars. ibi: Propter. Tertia. ibi: Quās. Do. Emanauile ista decre. ad declaracionem eorum que no- b̄en. de iure lūrā. ex literis in vlti. glo. Innocen. et Hostien. s. co. litteris. Abb. s. co. c. j. Bull. in Specu-

eo. t̄. s. j. In psalm. et ver. quartum. t̄. s. j. ver. quid si nō. t̄. s. restat. et Hostien. in sum. co. tūc. s. quando. ver. vñ tamē. d. **C**alūnia. cūtranda. sic. xii. dī. neru. ibi vñusquisq̄ habeat suā. ppter fornicationē. sc̄z cui- tandā. e. **D**eritare. q̄ solū oīm in spūalbus p̄s- tstabat: vt i flue videbis.

f. **E**xistat. vi debat cōtra. p̄t mo ex ordine ru- bric. s. co. seculi do ex ordine illi us literē. s. de elec. dudu. ver. līte vero &c. ic erat exp̄essum. C. e. i. j. in psalm. s. e. i. j. & c. cum causam. ad h̄ fa cit lex q̄ dicit q̄ p̄curato ante li- tē cōtesta. p̄stare debeat cautiones de rato & rūc si p̄stata nō fuerit postea no p̄sta- bſ. ff. de peul. pompo. s. rati.

sed cōtrariū est verū: vt h̄c vides. Et de p̄dictiorū docerū cōprobat opinio. Et de iuramento de veritate vi debat casus de iurelū ex literis. (sed quida respō. Ad. debat ad illā q̄ ibi extraordīnariē p̄tebat illus iuramen- tū p̄statio. Jo. an.) ad hoc. s. de st. instru. cū Joha- nes. ver. verū. t̄. j. de testi. p̄fūntū. ad h̄. ff. de dāo in cōd. q̄ bona. s. penul. nec em̄ semp ordīne scriptura fer- tam. ff. de solu. l. ne ordo. t̄. s. de referip. causam q̄. (et vide q̄ dixi. c. t. c. dīleccra sup. līt. glo. Jo. an. & c. t. Ad. in roti tacite omītrā: vt. j. pxl. r̄nō. multo fortius ad tempus. Ad cōtrariā respōde verū esse id fieri debere: vt dicit hec litera: sed si nō fiat: nō p̄p̄reca vītātē q̄ alij turibus sustinet̄ vt dixi. & fact̄ q̄d no. s. de spon. dū. tua. in vlti. glo. & t̄. j. de regu. iur. & cōtra ius. Job. Ad. an.) p̄dicta lex pomponi⁹. s. rati. in alto calu loquit̄ et est illud: q̄z p̄ cōtestationē litis faciūs est p̄curato: do- minus litis. s. de peul. c. j. co. ll. s. **P**ropter. deca- rat q̄d no. s. de testi. r̄tis. in vlti. glo. C. de tura. calum. l. ij. s. sed quia. h̄. **L**acies. exp̄esse vero remitti nō p̄rest. (vide d. fo. cōp̄a. si dīlgenti. in glo. pc. Jo. an.) Ad. C. de tura. calum. l. ij. s. sed quia. nec valeat cōsiderando de spō no p̄statio. de iuramē. calum. ceterum.

i. **T**ota causa. nedum in principio cause: vt. s. pxl. responso. k. **L**egitime. pura libello dato lit. con- testa. & iudice sententiae in scriptis: sedendo & p̄ ser- citando: q̄d dīc vt. s. de libel. ob. c. & de sen. & re iudi. c. vlti. s. nō dīleccrā. s. de fer. c. vlti. Jo. an.

l. **A**nnulādū. approbata est q̄ opt. Jo. bal. Job. Cre. P̄let. & sequaciu. q̄ h̄ dīxerā: q̄tē demū exacū p̄stari debat. ff. d. no. ope. nū. d. pupilllo. s. q̄ opus. ff. de iurelū. iuslūrandū. s. q̄l ius. ad hoc. ff. de pura. filiū. s. veterā. C. c. t. ita demū. & ad hoc. s. de p̄ba. quoniam cōtra. vbi de iuramento nō dīct. Et repro- bata est opt. Ajo. & War. quib⁹ cōsentit Hosti. s. co. ceterū. & in p̄dicta decre. r̄tis. dīcētes & eram si tacite omītrēt̄ nō valeat iudicū: id est sententia. h̄. q. vj. s. disfinitua. C. de sen. Inter. om. iudl. plaram. quā in- tellige cū fult exacū: & p̄ cōsiderab p̄dicta decre. ce- terū. & p̄dictus. s. sed q̄. vbi vidēt & ex dissimilatio-